ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

O'ZBEKISTON OQSOQOLLAR KENGASHI "MAHALLA"

MAHALLA

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «МАҲАЛЛА» жамғармасининг нашри

№ 21-22 (299-300) 2002 йил 29 май, чоршанба. Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган. Сотувда эркин нархда

Расмий хабар

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 28 май куни Оқсаройда АҚШ Конгресси Вакиллар палатаси Қуролли кучлар бўйича қўмитасининг Ҳарбий таъминот бўйича ички қўмитаси раиси Курт Вэлдон раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Президент Ислом Каримов ўзининг шу йил март ойида АҚШга буюрган ташрифи чоғида ўтказилган учрашувлар икки томонлама муносабатлар жадал ривожланаётганининг яна бир тасдиғи бўлганини, ўзаро мулоқотларнинг изчил давом этаётгани эса мамлакатларимизнинг ҳамкорликни ҳар томонлама кенгайтиришга интилиши кучлилигидан далолат эканини таъкидлади.

АҚШ Конгрессининг мазкур делегацияси раҳбари Ўзбекистон-Америка савдо палатасининг Вашингтонда бўлиб ўтган мажлисида қатнашиб, ўзаро иқтисодий ҳамкорлик масалалари бўйича нутқ сўзлаган эди. Конгрессменларнинг бундай тадбирлардаги фаол иштироки АҚШ қонун чиқарувчиларининг Ўзбекистонга алоҳида эътиборидан далолатдир.

Оқсаройдаги учрашувда Ўзбекистон-АҚШ муносабаларини янада ривожлантириш, минтақавий хавфсизликни мустаҳкамлаш, Афғонистондаги вазиятга доир ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА)

1 июнь - Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

Биз дунёдаги жамики эзгу нарсаларни фарзандларимиз тақдири билан боғлаймиз. Бор яхшиликларни шуларники бўлсин, деймиз. Юртимизнинг озод болалари учун яратилаётган шарт-шароит ва қулайликлар ҳаммамизни қувонтиради. Президентимизнинг «Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимдон ва албатта бахтли бўлишлари шарт» деган сўзлари халқ ичида бу кун шиорга айланиб кетган.

БОЛАЛАРГА ХАЙРИЯ ЁРДАМИ

Энг қувончлиси шундаки, бугуннинг болалари ўн йил аввалги тенгқурларига нисбатан билимдон ва изланувчандир. Ҳар бир бола ҳозирданоқ ўз келажаги сари дадил бормоқда, билими, ҳунарга иштиёқи туфайли неки қийинчилик бўлса, ҳаммасини енгиб ўтаётир. Маҳаллада болалар ўртасида спорт билан шуғулланиш бўйича махсус дастурлар белгилаб чиқилган. Шунингдек, турли ҳунарларга ўргатувчи қисқа курслар фаолият юритади. Буларнинг ҳаммаси болаларнинг вақтини эзгу юмушларга, кўпроқ билим олишга сарфлашларига имкон беради.

Юртимизда тўрт мучаси соғ, ҳар нарсага қодир, зукко болаларимиз қаторида турмушда ногирон бўлиб қолган ота-онасиз, моддий ночор оилада яшаётган болалар ҳам бор. Биз уларга доимо хайрихоҳ бўлиб, қўлимиздан келгунича ёрдам кўрсатамиз. Чунки, бу болалар ҳам худди барча тенгқурлари каби барча афзалликлардан фойдаланишига, ҳаётдан завқланишга ҳақлидирлар. Буни ҳисобга олган Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви томонидан Қорақалпоғистон Республикаси, Фарғона, Тошкент вилоятлари маҳаллаларида истиқомат қилувчи кам таъминланган, моддий ёрдамга муҳтож хонадонларнинг фарзандларига ҳамда Қашқадарё вилояти Чироқчи туманидаги ақли заиф махсус интернат мактаби болаларига жами 1 миллион сўмликдан зиёдроқ кийим-кечаклар ажратди. Ушбу хайрия ёрдами манзилларга вилоят бўлимлари томонидан етказилмоқда.

Ўз мухбиримиз.

Олий Мажлис қўмитасида

ЁШЛАР ВА ҚАРИЯЛАР

Бу йил Президентимиз ташаббуси билан Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилинган эди. Бугун қарияларни қадрлаш даражасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Қарияларни қадрлаш орқали ёшларда Ватанга муҳаббат, она-ерга садоқат, улуғ аждодларга содиқлик ва келажак олдидаги масъуллик ҳиссини уйғотиш, уни шакллантириш мумкин бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Фан, таълим маданият ва спорт масалалари қўмитаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши билан ҳамкорликда ўтказган «Қарияларни қадрлаш миллий қадрият сифатида» мавзуидаги илмий-амалий конференцияда ана шулар ҳақида фикр борди.

Конференцияни Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси Н.Жўраев кириш сўзи билан очди. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши раиси Б.Убайдуллаев бу борадаги сайъи-ҳаракати самараси ҳақида гапирди.

Конференция мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари, профессор Г.Боқиева, академик Т.Миркомилов ҳамда «Оила» илмий-амалий маркази директори В.Каримоваларнинг маърузалари ва бошқа мунозаралар конференциянинг моҳияти долзарб эканлигини кўрсатади.

Мухбиримиз.

Бойсун элининг мафтункор санъати ҳам халқимиз яратган бениҳоя бой ва ранг-баранг миллий маданиятнинг ўзига хос бир кўринишидир.

И.КАРИМОВ

«БОЙСУН БАҲОРИ» ТАРОВАТИ

Халқаро нуфузли ЮНЕСКО ташкилоти Бойсунни «Инсоният оғзаки ва маънавий мероси дурдонаси» деб тан олинган 19 минтақа қаторига қўшганди. 25-28 май кунлари кўклам таровати ичра яшнаётган Бойсунда ЮНЕСКО ташкилоти, республика Маданият ишлари вазирлиги, Сурхондарё вилояти ҳокимлиги, республика Бадиий академияси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий Кенгаши ҳомийлигида «Бойсун баҳори» халқаро очиқ фольклор фестивали бўлиб ўтди. Кўплаб мамлакатларнинг фольклоршунос олимларини, тадқиқотчиларини ва иштирокчиларини юртимизга чорлаган ушбу фестивалнинг томошалари Бойсуннинг «Алпомиш» спорт ўйингоҳида, муҳташам Санъат музейининг амфитеатрида ҳамда Маданият саройида бўлиб ўтди.

Шунингдек, фестиваль кунлари халқ оғзаки ижоди ва маънавий меросини юртимизда ва чет элларда кенг тарғиб қилиш, ёш авлодга миллий қадриятларни англатишда илмий-ахборот маркази вазифасини ўтовчи «Бойсунтоғ» фольклор маркази ҳам очилди.

Фестивалда «Бойсун» (Сурхондарё), «Қуралай» республика болалар фольклор ансамбли, «Човки», (Самарқанд), «Чодир» (Фарғона), «Чироқчи чироқлари» (Қашқадарё), «Гавҳар» (Тошкент), «Анор» (Сариосиё), «Гаштак» (Жиззах), «Оразибон» (Хоразм) фольклор дасталари ғолиб деб топилди. Бахшилар ўртасидаги танловда Шомурод, Шоберди, Рустам бахшилар ғолиб бўлишди. Япониялик Шивар Изованинг, қирғизистонлик Рисқбек Юнусовнинг ўзига хос ижрочилик санъати алоҳида тақдирланди.

Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla» мухбири.

Халқ донишмандлиги, маҳалла иши намунаси, отахон ва онахонлар ҳаёт тажрибаси ойинаси, Сизнинг содиқ йўлдошингиз MAHALLA билан бирга бўлинг!

Самарқанд

ҚАДИМИЙ ВА НАВҚИРОН МАҲАЛЛАЛАР

Мамлакатимизнинг қатор вилоятларида бўлгани каби қадимий ва навқирон Самарқандда ҳам бир неча кун давомида «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқарувининг маҳаллалар ҳаётини ўрганишга доир амалий учрашувлари бўлиб ўтди.

Тадбирнинг якуний йиғилиши Самарқанд шаҳрида бўлиб, унда жамғарманинг вилоят бўлими ва туман, шаҳар бўлинмалари ходимлари, туман ҳокимлари ўринбосарлари, фуқороларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ходимлари иштирок этишди.

Тадбирда Республика Оқсоқоллар Кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг раиси Аъзамжон Гадойбоев қатнашиб сўзга чиқди.

Нотиқ вилоятда «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонун ва қарорларнинг бажарилиши ҳақида ўз кузатишлари орқали фикр-мулоҳазаларини баён қилди. Бугунги кунда вилоят ҳокимининг ташаббуси билан шаҳарда, вилоят миқиёсида ободонлаштириш, бунёдкордик ишларига жиддий эътибор берилаётганлиги, шаҳардаги 246 маҳалланинг тарихий эканлиги, уларда маданий-маиший дам олиш масканларининг иши мақтовга сазоворлиги қайд этилди. Шунингдек, ютуқлар билан бир қаторда баъзи камчиликлар ҳам айтилиб, яъни ёшлар ўртасида учраётган жиноятчилик ҳолатларининг олдини олиш зарурлигини таъкидланди.

Очиқ мулоқотлардан сўнг «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими, шаҳар, туман бўлинмалари фаолиятини янада жонлантириш, қайд этилган камчиликларни бартараф этиш борасида тегишли хулосалар чиқарилди ва чоралар белгиланди.

Одил САРМОНОВ,
«Mahalla» мухбири.

Хабар: идорангизда янги ходим

МАҲАЛЛАДА ПЕДАГОГ-ТАРБИЯЧИ

Мамлакатимиз ҳаётида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари кун сайин ўз ўрнини мустаҳкамлаб бормоқда. Бу мамлакатимиз Президенти, ҳукуматимиз томонидан илгари сурилаётган кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари ёндошувнинг амалий кўринишидир.

Бугунги кунга келиб фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, хусусан, маҳалла ҳақиқий тарбия маскани эканлиги ҳам эътироф этилиб, унинг бу борадаги фаолиятига ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда. Айниқса, вояга етмаганлар ва ёшлар ўртасида ташкилий-тарбиявий ишларни олиб бориш, борасида маҳалланинг ўрнини ҳеч бир ташкилот ёки муассаса боса олмайди. Буни яхши англаган ҳолда яъни фаолият самарадорлигини ошириш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарори билан шу йил 1 июлдан бошлаб маҳаллаларда ва маҳаллалар ташкил этилмаган қишлоқ, шаҳарча, овул фуқаролар йиғинларида ёшлар ўртасида ташкилий-тарбиявий, оммавий-спорт ишларини ташкил этувчи педагог-тарбиячи лавозими маош билан таъминланган ҳолда жорий этиладиган бўлди.

ВАЗИЯТ КЕСКИНЛАШМОКДА

ПОКИСТОН президенти П.Мушарраф кеча телевидение орқали миллатга қарата қилган мурожаатида Кашмир масаласи туфайли Ҳиндистон билан бўлган вазият ниҳоятда таранглашганлигини, Покистон урушни хоҳламаслигини, лекин уруш чиқса мамлакат бор кучи билан жавоб беради, деб огоҳлантирган.

Покистон телевидениесининг хабарича Ҳиндистон ҳарбийларининг Кашмирдаги қишлоқни ўққа тутиши натижасида 6 нафар киши ҳалок бўлган, 16 киши жароҳат олган. Бунга жавобан Покистон томони Ҳиндистоннинг ҳарбий постларига ҳужум қилган.

ЎЗГАНИ ЎЗИНИКИ ҚИЛИБ..

РОССИЯ матбуотининг ёзишича, ҳозир мамлакатда бир миллионга яқин қаровсиз болалар бўлиб, шуларнинг 90 фоизининг ота-оналари бор. Мамлакатдаги 720 мингта боланинг ота-оналари ўз ҳуқуқларидан маҳрум этилганлар. Ўтган йили 7410 нафар болани Россия оилалари асраб олганлар. 577 нафар россиялик болаларни чет элликлар ўз оилаларига қабул қилдилар.

ХАЛҚАРО ҲАЁТДА МУҲИМ БОСҚИЧ

ИТАЛИЯ бош вазири С.Берлускани Россиянинг НАТО кенгашига киришини маъқуллаб, Россияни бу иттифоққа кириши халқаро майдонда катта аҳамиятга эга бўлади, деган. Ҳақиқатдан ҳам имзоланадиган шартномага кўра энди НАТО ташкилоти баъзи қарорларни хусусан терроризмга қарши кураш, стратегик қуролларни чеклаш масалалар тўғрисидаги қарорларни Россия билан маслаҳатлашган ҳолда қабул қилади.

ЧЕГАРА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

«Маяк» радиосининг хабарига кўра, Грузия ва Россия президентлари телефон орқали сўзлашганлар. Грузия томонининг таклифи билан бўлган бу суҳбатда Панкиси воҳасидаги ҳозирги вазият тўғрисида гап борган. Россия чегара қўшинлари бошлиғи К.Тоцкийнинг эътироф этишича, кунларнинг исиши натижасида тоғлардаги қорлар эриб, чечен жангариларининг чегарани кесиб ўтиш хавфи кучайган. Бу шароит чегарани мустаҳкамлаш учун қўшимча чоралар кўришни талаб қилади.

Хориж ахборот воситалари асосида мухбиримиз тайёрлади.

Шу соннинг

2-САҲИФАСИДА

** Танловга ҳозирлик унинг Низоми билан танишишдан бошланади!*
** Оқсоқолга кўп фазилатлар керак, асосийси - одиллик.*
** Танишинг, юртимиздаги энг обод маҳаллалар...*

3-САҲИФАСИДА

** Совчилик қилмоқчи эмасмиз, суҳбатдош бўлишимиз мумкин.*
** Қувур йўқлиги бир баҳона, аслида масъулият йўқ!*
** Тўй ҳақида ҳамон ўйлаймиз.*

4-САҲИФАСИДА

** Жаҳон футболи Осиёга қадам ранжида қилади.*
** XXI асрнинг дастлабки чемпиони бўлиш қайси жамоага насиб этаркин?*
** Чемпионат натижалари ҳали олдинда, тахминлар эса авжига чиқди.*

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи:148

Хомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Буюк Турон кўчаси,41-уй

Телефонлар:
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-53-75
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

E-mail:mahalla@gazeta.silk.org

ОҚСОҚОЛ ЮМУШИМИЗНИ ОЛДИ. ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ... ТАНЛОВЛАР БОШЛАНДИ.

2002 йил 29 май
№21-22 (299-300).

Абдумалик КЎЧКИНОВ,
Ангор тумани ҳокими.

Ҳокимият ва маҳалла

ОҚСОҚОЛ - РАҲБАР, МУРАББИЙ, ФИДОЙИ...

Ангор тумани Сурхондарё вилоятидаги кўҳна ва йилдан йилга яшариб бораётган туманлардан бири. Аҳолиси юз минг киши атрофида. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришда юксак кўрсатгичлар қўлга киритиляпти. Юздан ортиқ савдо, саноат, қурилиш, транспорт ва бошқа корхоналар фаолияти ҳам диққатга сазовор. Ободончилик соҳасида амалга оширилаётган ишлар самараси яққол кўзга ташланиб турибди. Буларда қишлоқ ва маҳалла оқсоқолларининг муносиб ўрни бор.

Туман Ҳокими Абдумалик Кўчкинов билан махсус мухбиримиз уюштирган суҳбатда ана шулар ҳақида батафсил сўз боради.

- Аввало, - деди ҳоким, - »Mahalla» газетаси ҳақида икки оғиз сўз. Туманимизда «Mahalla»нинг ўз ўқувчилари бор. Биринчи ярим йилликда «Mahalla» газетаси ўқувчиларининг сони 90 кишини ташкил этган эди. Иккинчи ярим йилликда эса бу рақам юздан ошади. Зотан, «Mahalla» газетаси ҳар бир қишлоқ ва маҳалла йиғинларидан ташқари, хонадонларга ҳам кириб бормоқда.

Маълумки, инсон меҳнат билан, унинг самараси билан ҳаёт тарзини ташкил этади. Шу боисдан туманимизда бу борадаги ютуқларга бир эътибор қаратмоқчи эдим. Қишлоқ хўжалигида туб ўзгаришлар юз беряпти. Айниқса ғаллачиликда янги марралар эгалланаяпти. Биргина ўтган йили 18942,5 тонна сара дон етиштирилди. Ғалладан юксак хирмон уюшимиз барчани мамнун этди. Оилавий пудратчиларга 1143 тонна буғдой бепул берилди. 1190 тонна ғалла эса иш ҳақи шаклида тарқатилди. Бу йил эса 25 минг тонна ғалла етиштиришга бел боғлаганмиз.

Ўтган йили пахта хирмонимиз 24900 тоннадан ошди. Бу аввалги йилга нисбатан 4571 тонна кўп эди. Пахта етиштириш шартномавий режаси ортиғи билан уддаланганлиги туфайли қайта ишлаш корхоналаридан 790,2 тонна пахта ёғи, 3056,8 тонна кунжара, 2641,3 тонна шелуха каби тайёр маҳсулотлар олдик. Бу йилги режаларимиз янада улкан. Ялпи пахта ҳосилдорлигини 30 минг тоннага етказиш учун курашяпмиз. Туманда мева, пилла, сабзавот, полиз маҳсулотлари етиштириш соҳасидаги муваффақиятларимиз ҳам чакки эмас.

Буни нима учун эътироф этаяпман? Чунки бу ютуқлар туман аҳолиси ҳаётига бевосита дахлдор. Бунинг устига эришилган ютуқларда қишлоқ ва маҳалла оқсоқоллари, фаолларининг муносиб ўрни бор.

Бугунги кунда қишлоқ ва маҳалла фуқаролари йиғинлари жойларда ҳақиқий маънода маҳаллий бошқарув органига айланиб бормоқда. Аҳоли пунктларидаги кичик корхоналар, хусусий фирмалар, деҳқон ва фермер хўжаликларининг ишларини ҳам йўлга соладиган кучга айланмоқда. Кези келганда шуни алоҳида таъкидлаш керакки, эндиликда тумандаги ташкилот ва корхоналар ҳам маҳалла йиғинларига таянган ҳолда иш олиб борадилар.

Аҳолини ичимлик суви билан таъминлаш, табиий газ ўтказиш, ободончилик ишларини ташкил қилиш, кўчат экиш, боғлар яратиш, солиқ тушумларини йиғиш, коммунал хизматларни йўлга қўйишда ҳам маҳалла оқсоқоллари етакчи рол ўйнамоқда. Ҳа, маҳалла жамият таянчи, ижтимоий ҳаётимизнинг қайноқ жабҳасига айланди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг бу масалага жиддий эътибор беришлари ҳам бежиз эмас. Маҳалла йиғинлари фаолиятини янада такомиллаштириш борасидаги кўрсатмалари ва ҳукуматимиз қарорлари фуқароларнинг мамлакатни бошқаришда бевосита ва билвосита иштирок этишлари учун катта эшикларини очиб бермоқда. Демак, кучли давлатдан кучли жамиятга ўтар эканмиз, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари бу борада асосий рол ўйнамоқда.

Мен кўп масъул раҳбарлик лавозимларида ишлаганман. Фаолиятим жараёнида халқнинг жуда кўп муаммоларини, жумладан ўзаро келишмовчиликлар, қўйди-чиқдилар, тўй-маъракалар борасидаги мунозарали масалаларини ҳал қилишга вақт сарфлашга тўғри келарди. Эндиликда, бу муаммоларни ечиш бизнинг зиммамиздан холи бўлди. Уларнинг 90 фоизини маҳалла фуқаролар йиғинларининг ўзлари ҳал қилмоқдалар. Биз уларнинг хулосасига таянамиз. Маҳалла оқсоқоллари оғиримизни енгил қиладиган кўмакчига айланди.

Туманимиздаги 35 та маҳалла фуқаролари йиғинлари ижтимоий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг фаол иштирокчиларидир. Биз маҳаллалар ишини янада такомиллаштириш борасида қатор тадбирларни амалга ошираяпмиз. Туманимиз маҳаллалари қошида маҳалла милиция таянч пунктлари ташкил қилдик. Бундан ташқари, ҳар бир маҳаллада гузарлар фаолият кўрсатмоқда. Ундаги дўконлар, корхоналар халқнинг мушкулини осон этмоқда. Яна бир гап: Яқин йиллар ичида туманимиздаги маҳаллалар ўз боғларига эга бўлишади. Бунинг ташаббускори қариялар бўлишди. Боғ учун ер ажратилди. Мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Маҳалла боғлари турли хил тадбирлар ўтказиладиган манзилга айланади.

Тумандаги кекса отахон ва онахонларнинг ҳар бири ҳисобга олинган. Улар тиббий кўрикдан ўтказилди. Хўжаликларда, ташкилот, муассасаларда бир пиёла чой устида қариялар билан учрашувлар ўтказилди. Ногиронлар, бева-бечораларнинг уй-жойларини таъмирлашга ёрдам беріляпти. Кам таъминланган оилаларга мурувват кўрсатилиб, улар моддий қўллаб-қувватланяпти. Ҳаётимиздаги инсоний урф-одатлар, саховатпешаликлар, мустақиллик йилларида янгича руҳ, янгича моҳият касб этди.

Менимча, маҳалла фаолиятининг ижтимоий соҳага, аҳолини ҳимоя қилишга йўналтирилганлиги мақсадга мувофиқ бўлди. Маҳалла оқсоқоли ҳар бир хонадонни яхши билади, одамларни танийди. Уларнинг ютуқлари ва камчиликларини тўғри баҳолай олади. Шундай бўляпти ҳам. Буни фуқаролар оқсоқолларни ўз оиласининг раҳбари, жонкуяри, мураббийси, эл ишига фидойи инсон деб, қараётганликларидан ҳам билса бўлади. Оқсоқолларимиз эса ана шундай эъзозга ҳамиша муносиб бўлишлари лозим.

Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla»нинг махсус мухбири.

Аср ошган асрдошлар

Чаккашоликор қарияси

Урганч туманидаги Чаккашоликор қишлоғида яшовчи Тожигул момо Ражабова бу йил 102 баҳорни қарши олаяпти. Ўз умри давомида у кўп қийинчиликларни бошдан кечирди, турли воқеаларнинг гувоҳи бўлди. Хонлик давридаги ўзаро ички урушларнинг жабру жафолари, қизиллар босқинчилиги...

Ялпи қатағонлар...

- Айниқса, уруш даврида халқимиз учун оғир бўлганди, - дея эслайди момо. - Қишлоғимизда кекса чолларни ҳисобга олмаганда биронта ҳам эркак киши қолмаганди.

Ҳа, момонинг нигоҳларида асрлар нидоси яширин.1955 йилда турмуш ўртоғи Ражабой ота 76 ёшида ҳалок бўлди. Бошқа турмуш қурмади. Икки ўғил, бир қизни балоғатга етказди. Уйли-жойли қилди. Бир ўғли 28 ёшида касалланиб, вафот этиб кетганди. Айриликка бардошли бўлди.

Момонинг катта ўғли ҳозир нафақада. Қизи Оқиланинг ўзи талайгина набираю, невараларнинг суюкли бувижониси. У ҳозир 76 ёшда. Кичик ўғли Қўшназар донг таратган тадбиркор.

Қодир МУЛЛАЕВ,
«Mahalla» мухбири.

«Энг обод маҳалла»

Бошланган ҳар юмушнинг натижаси бўлганидек, катта синовга тайёргарликлар қай даражада эканлиги кўрик-танлов ҳайъатининг якуний мажлисида бирма-бир кўриб чиқилди ва ғолиблар аниқланди.

ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ, КИМЛАР ҒОЛИБ БЎЛДИ?

Гап аввалида шуни айтиш керакки, кўрик-танловнинг яхши томонлари кўп. Йилимиз бошларида Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви томонидан юртимиздаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ўртасида «Энг обод маҳалла» кўрик-танлови эълон қилинган эди. Бу кўрик-танловнинг шартлари билан илгари газетамиз орқали таништириб ўтилганди. Ўтган вақт ичида республикадаги маҳаллалар иши кенг ўрганилди.

Мажлис қарорига кўра, Қорақалпоғистон Республикасининг Элликқалъа туманидаги Ибн Сино маҳалласи (оқсоқоли Сабит Нагиметов), Тошкент шаҳрининг Ҳамза туманидаги А.Назаров номли маҳалла (оқсоқоли Собир Комилов),Андижон вилоятининг Булоқбоши туманидаги Найман маҳалласи (оқсоқоли Тожиддин Ҳожибоев), Бухоро вилоятининг Ғиждувон шаҳридаги Гулистон маҳалласи (оқсоқоли Маҳмуд Мақсудов), Жиззах шаҳридаги Ҳ.Абдужабборов номли маҳалла (оқсоқоли Шуҳрат Ортиқов), Навоий вилоятининг Кармана туманидаги 9-Бешкент маҳалласи (оқсоқоли Баҳриддин Убайдуллаев), Наманган вилоятининг Косонсой туманидаги Навбаҳор маҳалласи (оқсоқоли Абдусамат Назиров), Самарқанд вилоятининг Каттақўрғон тумани Пайшанба шаҳарчасидаги М.Улуғбек номли маҳалла (оқсоқоли Самаджон Аҳмедов), Тошкент вилоятининг Паркент шаҳридаги Истиқбол маҳалласи (оқсоқоли Раҳимберди Тунрғунбоев), Тошкент вилояти Янгийўл шаҳридаги Рамадон маҳалласи (оқсоқоли Эргаш Турғунов), Қашқадарё вилоятининг Муборак туманидаги Ёшлик маҳалласи (оқсоқоли Туроб Жумаев), Фарғона вилоятининг Қўқон шаҳридаги Янгиобод маҳалласи (оқсоқоли Умаржон Аҳмедов), Хоразм вилоятининг Қўшкўпир тумани Хонобод фуқаролар йиғинидаги 5-маҳалла (оқсоқоли Раҳим Хўжаев)лар ғолиб деб топилди.

Кўрик-танлов ғолиблари орасида Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларидан биронта маҳалла номи кўрсатилмагани сизни ажаблантираётгандир.Гап шундаки, кўрик-танлов шартларига кўра, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини ушбу синовга тайёрлаш, яъни ибратли ишларини саралаб, энг обод маҳаллалар ҳақидаги маълумотларни кўрик-танлов ҳайъатига тақдим этиш борасида бу вилоятларда масъулиятсизликка йўл қўйилди. Натижада эса ушбу вилоятлардан биронта маҳалла кўрик-танловда иштирок этолмади.

Ўзинг яшаб турган жойни обод қилишда қатнашиш, ибратли тажрибаларни ўз маҳаллангда қўллаш яхши. Меҳнату машаққатларинг натижасини кўриб қувониш эса янада яхши. Бу кун кўрик-танловда ғолиб бўлган маҳаллаларга ана шундай қувончли дамлар насиб этди. Уларнинг ҳар бири Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқарувининг Фахрий Ёрлиғи ҳамда қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

Кўрик-танловдан кўзда тутилган мақсад шуки, бу кун маҳалла ободлиги юрт чиройига чирой қўшади, бундай маҳаллада соғлом муҳит юзага келади. Ёшларнинг маънавий тарбиясини юксалтиришда, кишилар ўртасида тиббий саводхонлик даражасини оширишда, шунингдек атроф-муҳит экологиясининг яхшиланишида ижобий таъсири катта.

Шундай экан, ҳар биримиз ўзимиз истиқомат қилаётган маҳалла ободлиги учун жон куйдирайлик. Бу эса ҳаётимизнинг гуллаб-яшнаши ва кишиларимизнинг саломатлиги учун ҳисса бўлиб қўшилади.

Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг Ўзбекистон мустақиллигининг 11 йиллигига бағишлаб ўтказадиган анъанавий кўрик-танловлари низомлари

«Ибратли маҳалла оқсоқоли» кўрик-танловининг НИЗОМИ

Кўрик-танловнинг мақсади

Халқимизнинг миллий ва маънавий қадриятларини эъзозлаш ва тарғиб қилишда, энг яхши удум ва анъаналарни оммалаштиришда, маҳалла ишини қонун асосида ривожлантиришда ва айниқса, ватанни севиш, англаш, маънавиятни юксалтириш, инсонлар ҳаётини қадрлаш, оилани мустаҳкамлаш, фарзанд тарбияси, руҳан соғлом авлодни камол топтириш, миллатлар ўртасида дўстлик, тинчлик, осойишталикни янада мустаҳкамлашда, истиқлолимизнинг улуғвор аҳамиятини кўтариш борасида ўзининг ақл идроки, одоб-ахлоқ, иқтисодий, ижтимоий, маънавий, сиёсий, ҳуқуқий соҳалардаги билими ва тажрибаси, янгича фикрлашда, барча тоифадаги шахслар билан баҳслаша олишда ва жамиятда барча инсонийлик сифатлари билан бошқаларга ибрат бўла оладиган маҳалла оқсоқолини аниқлаш.

Кўрик-танлов шартлари

1. Кўрик-танлов ҳар йили июнь-август ойларида ўтказилади.

2. Кўрик-танловда қатнашиш учун маҳалла кенгашлари қуйидагиларни ўз ичига олган маълумотномани туман (шаҳар) комиссиясига тақдим этадилар:

- маҳалла оқсоқоли фаолияти тўғрисида маълумот (маълумотга оқсоқолнинг шахсий варақаси ва таржимаиҳоли, 2 дона фотосурати илова қилинади);

- маҳалла фаолияти тўғрисида тўлиқ маълумот (маълумот «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонунда белгиланган барча фаолият йўналишларини ўз ичига олиши керак);

- маҳалланинг моддий ва молиявий базасини яратиш, тадбиркорликни ривожлантириш ишлари қандай йўлга қўйилган ва бунда маҳалла оқсоқолининг ўрни нималардан иборат.

Маълумотномага маҳалла оқсоқоли фаолиятини ёритувчи фотосуратлар, плакатлар, видеоёзувлар ва шу кабилар илова қилиниши мақсадга мувофиқдир.

Кўрик-танлов уч босқичида ўтказилади

I босқич - туман (шаҳар) комиссиялари томонидан 1 июндан 10 июлгача ўтказилиб, ҳар бир туман (шаҳар)дан биттадан ғолиб аниқланади ва унинг ҳужжатлари жамғарманинг туман (шаҳар) бўлинмаси қарори, комиссия баённомаси ва ғолибнинг ҳужжатлари билан бирга вилоят босқичига тақдим этилади.

II босқич - ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раёсати йиғилиши 20 июлгача туман (шаҳар) комиссиялари тақдим этган номзодларни кўриб чиқиб, ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйича ибратли бўлган маҳалла оқсоқолини аниқлайди ва унинг ҳужжатларини ўзининг баённомаси билан бирга республика босқичига тақдим этади.

III якуний босқичда Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раёсати 1 августгача ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси бўлимлари раёсати томонидан тақдим этилган номзодларни ўз йиғилишида кўриб чиқиб, республикада энг ибратли маҳалла оқсоқолини аниқлайди.

Кўрик-танловни ўтказиш ва ғолибларни аниқлаш тартиби

Кўрик-танлов Республика, ҚҚР, вилоятлар, туманлар Оқсоқоллар Кенгашлари ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, ҚҚР, вилоятлар, Тошкент шаҳри бўлимлари ва уларнинг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан ўтказилади.

Кўрик-танлов ғолибларини рағбатлантириш

1. Республикада энг ибратли деб топилган маҳалла оқсоқоли Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармасининг «Ибратли маҳалла оқсоқоли» кўкрак нишони ва қимматбаҳо совғаси билан тақдирланади.

2. Кўрик-танлов республика босқичига тақдим этилган, лекин 1 ўринни эгалламаган, аммо ибратли деб топилган маҳалла оқсоқоллари ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раёсатлари томонидан рағбатлантириладилар.

«Энг тадбиркор маҳалла оқсоқоли» кўрик-танловининг НИЗОМИ

1. Умумий қоидалар

Республика кўрик-танлови маҳалла тизимида кичик ва ўрта бизнесни, кичик корхоналарни, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, янги иш жойларини ташкил қилиш, ёшларга ҳунар ўргатиш ва уларни иш билан таъминлаш, харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқиш ва хизмат турларини кўпайтириш, тадбиркорларнинг касб-маҳорати, билимлари даражасини оширишда ўрнак бўладиган энг тадбиркор маҳалла оқсоқолини аниқлаш ва унинг фаолиятини оммалаштириш мақсадида ўтказилади.

2. Танлов иштирокчилари

Республика кўрик-танловида йил якуни бўйича Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри маҳаллалари орасида тадбиркорлик фаолиятида энг яхши натижаларга эришган, кичик ва ўрта корхона, деҳқон ва фермер хўжаликлари, хусусий тадбиркорлар, ижарачилар, косиблар ва бошқа турли халқ ҳунармандчилиги тизимини ривожлантирган маҳалла оқсоқоллари иштирок этадилар.

3. Танловни ўтказиш муддатлари

Кўрик-танлов ҳар йили июнь-август ойларида ўтказилади. Туман (шаҳар)ларда 1-10 июль, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида 10-20 июль, республика босқичи 1-10 август муддатларида якунланади.

4. Танловда иштирок этиш тартиби

4.1. Танловда иштирок этиш истагини билдирган маҳалла оқсоқоли ўз маҳалласида тадбиркорликни ташкил этиш, ривожлантириш ва унинг якунлари ҳақида батафсил маълумот тайёрлаб, маҳалла кенгаши муҳокамасига тақдим этади. Маълумотда тадбиркорликни ташкил қилиш борасида қандай амалий ишларни олиб борилганлиги, ташкил этилган кичик корхона, хизмат кўрсатиш объектлари, улардан олинган соф даромад нималарга сарфланганлиги тўғрисида далиллар асосида тўлиқ маълумотнома тайёрлаб, тегишли расмий ҳужжатларнинг нусхаларини, фото суратларини ва бошқа ашёвий далилларни илова қилган ҳолда тақдим этилиши лозим.

Маҳалла кенгаши ўзининг қарори билан барча ҳужжатларни туман (шаҳар) Оқсоқолар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси қошидаги кўрик-танлов комиссияси ҳукмига ҳавола этади.

4.2. Туман (шаҳар) кўрик-танлов комиссияси тақдим этилган номзодларнинг ҳужжатларини кўриб чиқиб, I, II, III ўринни эгаллаган тадбиркор оқсоқолларни аниқлайди ва тасдиқ учун Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раёсатига тақдим этади.

4.3. Туман (шаҳар) Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси раёсати ўз қарори билан I ўринни эгаллаган тадбиркор оқсоқол ҳужжатларини ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри кўрик-танлов комиссиясига тақдим этади, II ва III ўринни эгаллаган тадбиркор оқсоқолга ҳомийларнинг рағбатлантирувчи совғалари топширилади.

4.4. ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳар кўрик-танлов комиссиялари тегишли туман (шаҳар)ларда биринчи ўринни эгаллаган тадбиркор маҳалла оқсоқоллари ҳужжатларини кўриб чиқиб, ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида I, II, III ўринга лойиқ маҳалла оқсоқоллари номзодларини аниқлайди ва I ўринни эгаллаган маҳалла оқсоқолига тегишли барча ҳужжатларни раёсат қарори билан Республика Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси бошқаруви ҳузуридаги кўрик-танлов комиссиясида кўриб чиқиш учун тақдим этади. Иккинчи ва учинчи ўринни эгаллаган тадбиркор маҳалла оқсоқоллари тегишли бўлимларнинг Фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирланадилар.

Фахрий ўринни эгалламаган тадбиркор маҳалла оқсоқоллари ҳомийларнинг рағбатлантирувчи совғалари билан тақдирланади.

4.5. Республика кўрик-танлов комиссияси ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан тақдим этилган тадбиркор маҳалла оқсоқолларига тегишли ҳужжатларни кўриб чиқиб, I, II ва III ўринга лойиқ номзодларни аниқлайди ва тегишли ҳужжатларни Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раёсатига тақдим этади.

4.6. Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раёсати кўрик-танлов комиссияси тақдим этган ҳужжатларни кўриб чиқиб, тасдиқлайди.

5.Ғолибларни мукофотлаш

Республика кўрик-танлови бўйича:

I ўринни эгаллаган маҳалла оқсоқоли I даражали диплом, «Энг тадбиркор маҳалла оқсоқоли» кўкрак нишони ва рағбатлантирувчи мукофот билан тақдирланади.

II ўринни эгаллаган маҳалла оқсоқоли II даражали диплом ва рағбатлантирувчи мукофот билан тақдирланади.

III ўринни эгаллаган маҳалла оқсоқоли III даражали диплом ва рағбатлантирувчи мукофот билан тақдирланади.

Совриндор ўринларни эгалламаган тадбиркор маҳалла оқсоқоллари Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқарувининг Фахрий ёрлиғи ва ҳомийларнинг совғалари билан тақдирланадилар.

«Маҳалла жонкуяри» кўрик-танловининг НИЗОМИ

1. Кўрик-танловнинг мақсади

Мустақиллик йилларида янги жамият ва давлат барпо этишда дадил қадамлар қўйилди. Маҳалла кучли, адолатли жамиятнинг асоси қилиб олинди. Халқимиз табиатига, талабига, иродасига мос, бетакрор бирламчи маҳалла тизимини тиклашга, ривожлантиришга куч берилди, эрк ва ҳуқуқлар, имкониятлар яратилди. Маълумки, элга қўшилиб яшаш ўзбекнинг қон-қонига сингиб кетган. Яхши умр - одамлар даврасида ўтгани ҳисобланади.

Шундай ибратли турмуш тарзимиздан келиб чиқиб, маҳалла аҳли элга қўшилиб яшашнинг, кўпга хизмат қилишнинг, ҳашарлар ташкил этишнинг ноёб шакли, халқимизнинг буюк кашфиёти маҳалла фуқаролар йиғини атрофига жипслашиб яшашни ўзига шараф деб билади.

Кўрик-танлов мақсади маҳалла фуқаролар йиғини раис (оқсоқол)инининг, масъул котибининг ёнида туриб, турли кенгашлар, гуруҳлар таркибида иш олиб борадиган юзлаб жонкуяр жамоатчи фаолларнинг беминнат, беназр хизматларини, уларга ёрдам бериб, қўллаб-қувватлаб келаётган мутасаддиларни, маҳалла ишида фаоллик кўрсатиб келаётган оддий фуқароларни рағбатлантиришга қаратилган.

2. Кўрик-танлов иштирокчилари

«Маҳалла жонкуяри» кўрик-танловида миллати, эътиқоди, касби, вазифасидан қатъий назар элга қўшилиб яшаш, маҳалланинг ободончилигига, ривожланишига, ибратли фаолият кўрсатишига, Халқ, Давлат, Жамият олдидаги эзгу ниятларни рўёбга чиқишига беминнат ҳисса қўшган маънавий, моддий хизматини аямаган фуқаролар, ҳомий идора, муассаса вакиллари иштирок этадилар.

3. Кўрик-танловда қатнашиш

Кўрик-танловда қатнашиш учун номзодни маҳалла фуқаролар йиғини тавсия этади.

4. Кўрик-танлов муддатлари

Туман (шаҳар)ларда 1 июндан 1 июлгача якунланади. ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида 20 июлгача якунланади ва ғолиблар 1 августгача Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раёсати қарори билан тасдиқланади.

5. Ғолибларни рағбатлантириш

1. ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри маҳаллалари ўртасида 1 ўринни эгаллаган Маҳалла жонкуярлари Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви томонидан таъсис этилган «Маҳалла жонкуяри» кўкрак нишони ва пул мукофоти билан тақдирланадилар.

2. ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйича кўрик-танловга тавсия этилган, лекин биринчи ўринни эгалламаган маҳалла жонкуярлари ҚҚР, вилоятлар, Тошкент шаҳри Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармасининг ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўлимларининг мукофотлари билан тақдирланадилар.

Таассурот

МАҲАЛЛАЧИЛИКНИ БИР- БИРМИЗДАН ЎРГАНАМИЗ

Халқимизда «Ўрганганнинг ўзингга» деган нақл бор. Инсон ўз ҳаёти давомида кўплаб кишилар билан учрашади, кўпгина воқеаларга гувоҳ бўлади. Бу ўз-ўзидан амалий тажрибанинг ошишига ва ишнинг илгарига силжишига таъсир кўрсатади. Биз Самарқандда сафар қилганимизда бунинг яққол гувоҳи бўлдик.

- Шаҳардаги маҳаллалар тарихи улуғ соҳибқирон Амир Темур даврига бориб тақалади, - дейди вилоят «Маҳалла» жамғармаси раиси Таъхаберди Курбонов. - Масалан, Сиёб туманидаги 11 та маҳалла Амир Темур даврида ҳам бўлган экан. 8-13 та маҳалла битта округ деб аталаркан.

Биз Сўзангарон-2, Саидмазала, Кушқовуз, Декча бирёх ва Эски қаландархона маҳаллаларида амалга оширилаётган ишлар билан танишдик.

Тажриба алмашиш вилоят маҳаллаларининг олдиларида турган муаммоларни ҳал қилишда жуда катта ёрдам бермоқда. Тадбиркорлар ёки ташкилотлар ёрдамида ҳар бир маҳаллада барча қулайликларга эга маҳалла гузари қурилган. Деярли барча маҳаллалар оқсоқоллари раҳбарлик тажрибасига, билимига эга бўлган олимлар ва тадбиркорлардан иборат. Биз қилаётган ишларимиз, қарорларимиз ва иш услубларимиз билан уларни таништирдик. Бу ташриф фақат фойда эканлиги, кўп жиҳатдан бир-биримиздан ўрганишимиз керак деган хулосага келдик.

Самарқандликлар ўз ўрнида бизларнинг иш юритиш услубларимиздан хурсанд бўлдилар, бизнинг ишларимиз билан танишиш ва маҳаллалар ўртасида дўстлик ўрнатишга аҳд қилдилар.

Толиб ТЎРАЕВ,
Тошкент вилояти Қибрай шаҳарчасининг Фуркат маҳалласи оқсоқоли.

Қарияларимиз фаолиятидан

САКСОННИНГ САОДАТИ

ёхуд шу ёшда эл ташвиши билан банд бўлган Хуррам Тошмиров фаолияти, ҳаётига айрим чизгилар

... Катта-катта давраларни кўрган, сийловни ҳам, синовни ҳам бошидан кўплаб кечирган, ҳаётнинг беаёв пўртаналаридан, шиддатли курашларидан омон қолган, нафақат омон қолган, балки деярли талофатсиз чиққан ва яна саксондан ошиб ҳам эл-юртининг иши, хизматига яраётган Хуррам бобо Тошмиров чиндан-да, омадли, ризқи, толеи бутун, энг муҳими, эл корига зарур одам экан.

Қаҳрамонимиз вилоятда кўпчиликка яхши таниш бўлган Хуррам бобо Тошмиров ўз даврида уч йил Шўрчи тумани ижроия қўмитаси раиси, йигирма уч йил давомида эса қатор давлат хўжаликларига, жамоа хўжаликларига директорлик, раислик қилган. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси. Кўплаб орден ва медаллар соҳиби. Ана шулардан учтасини Ўзбекистон мустақил бўлганидан кейин олган. Ўн йилдан ортиқ «Нуроний» жамғармасининг Сурхондарё вилояти Шўрчи тумани бўлинмасига раислик қилиб келади.

Тумандаги «Совжирон» ширкат хўжалигида «Темур» деҳқон-фермер хўжалиги «Нуроний» жамғармаси тасарруфидадир. 2001 йилда ғалладан гектар бошига 42 центнердан, пахтадан эса 35 центнердан ҳосил кўтаришди. Бир миллион сўмдан кўпроқ соф фойда жамғарма ҳазинасига келиб тушди.

Учта новвойхона, учта қассобхона, учта ошхона ҳам жамғармага қарашлидир. Улар шунчаки жамғарма рўйхатида турган йўқ, балки тўла қувват билан ишлаётир. Шўрчи тумани марказида икки гектар ташландиқ, қаровсиз ер бор эди. Раис туман ҳокимидан шу жойни сўраб олди ва у ерда қурилиш материаллари ҳамда машиналар эҳтиёт қисмлари бозори барпо этилди.

- Бу бозорда тадбиркорлар савдо дўконлари қуришаяпти, - дейди Хуррам бобо, - ҳозирча бу ерда 150 киши иш билан таъминланган.

Хуррам бобо «Нуроний»га раис бўлиб келган йилда туманда иккинчи жаҳон урушида қатнашган 700 нафар одам бор эди. 2002 йилнинг апрелига келиб эса улардан атиги 192 нафари қолди. Начора умр дегани боқий эмас. Уларнинг олди 102 ёшга кирган бўлса, энг ёш деганимиз ҳам саксонни қоралаб қолишди. 50 нафар момо эса жаҳон урушида ҳалок бўлганларнинг аёлидир. 750 нафар уруш ортида меҳнат қилган қария бор. Хуррам бобо ва фаоллари яна шу одамлардан муттасил равишда хабарлашиб туришади.

Хуррам бобонинг айтишича, кексалик, хасталик сабаб уйида ётиб қолган ўттиз нафар қарияга Хотира ва Қадрлаш куни арафасида 150 минг сўм маблағ тарқатиб берилди. «Нуронийлар» чойхонасида қариялар учун уч юз кишилик катта дастурхон ёзилди. Бу зиёфат учун уч юз эллик минг сўм сарфланди.

Жамғарма шўрчилик қарияларга ҳар йили 700-800 минг сўм пулни ёрдам тариқасида тарқатиб бермоқда. Фақат бугина эмас, агар нуронийлар хоҳиш билдиришса, жамғарма уларга мамлакатимизнинг тарихий ва зиёратгоҳ шаҳарлари учун эсда қоладиган саёҳатлар ҳам уюштиради. Сиз яна қўли очиқ Хуррам бобо Тошмировнинг саховатли идораси фақат қарияларни, уруш қатнашчиларини сийлаётган экан-да, деманг. Жамғарма тумандаги мактаб ва боғчаларга ҳам ёрдам тариқасида улуш ажратиб турибди. Халқимизда олтмишдан ошган отадан нон сўрама деган гап бор. Қаранг, олтмиш, етмишдан ва ҳатто саксондан ошган қариялар муҳтожлик сезсалар, саксондан ошиб кетган Хуррам бобонинг олдига иккиланмай бораверадилар. Биладиларки, бобо уларни қуруқ қўл билан қайтармайди.

Саксон бир ёшида ҳам ҳеч тиниб ўтирмайдиган, ҳар куни неча-неча иши уддалаб юрган бу ғайратли, шижоатли қарияга ҳайрон қоласиз. Хуррам бобо Тошмиров кексаликни ўз қудратига бўйсинишга мажбур қилаётган алп келбатли, нияти баланд одамга ўхшайди.

Маҳмуд АБУЛФАЙЗ,
«Mahalla» мухбири.

Сурхондарё вилояти Бойсун тумани Шўрсой маҳалласида истиқомат қилувчи ҳунарманд Ёқуб Тўрақулов иошчилигидаги «Хуршид» кичик корхонаси Республика «Ташаббус» кўрик - танловининг нафақат туман, балки вилоят босқичида ҳам «Энг яхши ҳунарманд» йўналиши бўйича ғолиб ҳисобланади.

Сиз суратда кўриб турган ушбу нақшинкор дарвоза ҳам Ёқуб ака бошчилигидаги қўли гул ҳунармандлар томонидан ясалган.

Б.ХОЛТЎРАЕВ олган сурат.

Юртимиз музейларида

СЕҲРЛИ ОЛАМГА САЁҲАТ

Туркистон ўлкасининг табиий бойликлари намуналарини келажак авлодга мерос қилиб қолдириш мақсадида 1876 йилнинг июлида табиат музейи ташкил этилди. Кўп вақт ўтмай музей фондига ўсимлик, қушлар ва балиқ турлари, ҳашаротлар, табиий ер ости бойликларидан намуналар тўплана борди. Бугунги кунга келиб, музей фондида 400 мингга яқин экспонатлар мавжуд.

Музейнинг биринчи залида томошабинлар Ерда ҳаётнинг ривожланиши билан танишса, иккинчи залда ўлкамизнинг ўсимликлари, табиий бойликлари бошқа залда эса Ўзбекистон ўрмонлари, арчалари, ўзлаштирилган лалмикор ерлари ёки экинзорлари, қир-адир, тоғлари, бепаён далалари аниқ кўзга ташланиб туради.

Шунингдек, музей залларида республикамиз табиатида учраб турадиган турли-туман ҳайвонот олами, паррандалар, кемирувчилар, балиқларнинг турларини кўрасиз. Музей залида юртимизнинг қазилма бойликлари, Она табиатни муҳофаза қилиш, Орол денгизи муаммосига доир бўлимлар, фотосуратлар ва бошқа қизиқарли ва қимматли маълумотлар мавжуд. Узоқ ва мураккаб ривожланиш йўлини босиб ўтган бу табиат масканининг асосий вазифаси ўлкамиз табиати ва ундан халқ хўжалигида самарали фойдаланишни ёрқин акс эттириш, табиий жараёнларнинг ривожланишини кўргазмали қуроллар ёрдамида намойиш қилиш, табиат муҳофазасини аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида кенг ёйиш, ўлка табиатини ўрганишда ўқув юртларига ёрдам кўрсатишдан иборатдир. Чунки ҳар бир халқнинг ўз тарихи, Ватани бойликлари ва имкониятларини чуқур ўрганишида музейлар алоҳида аҳамият касб этади. Бу жиҳатдан музей ҳар бир халқнинг турли соҳаларда эришилган ютуқларини акс эттирувчи кўзгудир. Шу боисдан бирон бир қўшни давлатданми ёки хорижий мамлакатга борган киши, энг аввало у ердаги диққатга сазовор жойлар қатори, албатта, музейларни ҳам зиёрат қилади, ундан шу юрт, шу халқнинг бутун ўтмиши, ҳозирги ҳаёти билан танишади. Табиатнинг бой ва гўзал маскани бўлган бу музейга ҳар куни минглаб табиатсеварлар келиб, ўлкамизнинг бой маданий бойликлари билан таниш бўладилар. Кўп йиллик тажрибага эга бўлган музей илмий ходими Сирожия Умарованинг таъкидлашича, музей залларида мактабларда ўтиладиган табиатшунослик фанларига яна қўшимча, янги, фойдали ва қизиқарли маълумотномалар мавжуд экан. Бу ўз навбатида ўқувчиларнинг мактабда табиатшунослик фанларидан олган билимларини мустаҳкамлашда фойдалидир.

Шу кеча-кундузда маънавият хазинаси - табиат музейига келувчилар сони кун сайин кўпайиб бормоқда. Шу йилнинг май ойига қадар музейга ўн мингдан ортиқроқ томошабин келиб кетган. Буларнинг аксарияти мактаб, лицей, коллеж ўқувчилари ҳамда олий ўқув юрти талабаларидир. Ўтган йили музейга кирганлар сони 50 мингга етди. Музей фондини янги экспонатлар билан бойитишда музей директори Эргаш Исломов, ходимлардан Гулнора Ғуломова, Тўлқин Шермуҳамедов, Маҳмуд Азимов, Бахтиёр Зуфаровларнинг хизматлари салмоқли.

Биз ҳамиша табиат қучоғига интилиб яшаймиз. Чунки инсон табиат фарзанди. Табиат инсонга гўзалликдан баҳраманд бўлиб яшашдек имкониятни инъом этган. Шундай экан биз табиатни янада яшнатиш, чиройига чирой қўшиш, бебаҳо бойликларини авайлаб-асрашга ўз ҳиссамизни қўшишимиз лозим. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 55-моддасида «Ер, ер ости бойликлари, сув, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳамда бошқа табиий заҳиралар умуммиллий бойликдир, улардан оқилона фойдаланиш зарур ва улар давлат муҳофазасидадир» деб ёзиб қўйилган.

Рашид БОЙТИЛЛАЕВ.

Олам турфа

МАНА БУНИ УЧРАШУВ ДЕСА БЎЛАДИ!

Жавани тепасида жарроҳлик пичоғини ушлаб турган врачга кўзи тушдию, кўзларини чирт юмиб олди. Бу оғриқнинг зўридан эмас, балки виждони азоб берганидан бўлса керак, ҳар ҳолда.

Уни қийнаётган нарса нима эканлиги ўзигагина маълум эди, холос. У ўзининг йўлтўсарлик «операция»си шундай тугашини қаёқдан билибди, дейсиз! Аслида воқеа бундай бўлган эди. Жавани операция столига ётишидан атиги бир неча соат илгари тепасида турган врачни кўча муюлишида учратиб қолади ва унга ханжар ўқталиб ёнидаги пулию, қимматбаҳо нарсаларини шилиб олган эди. Энди бўлсачи, у ханжар ўқталган киши унинг тепасида жарроҳлик пичоғини ушлаб турса...

Жарроҳ ўғрига азоб берган кўричакни олиб ташлади, бемор соғайгач эса полицияга хабар қилиб ўзини тунаган ўғрини ушлаганини айтди. Жавани касалхонадан тўппа-тўғри полиция маҳкамасига борадиган бўлди.

ҚЎРҚОҚЛАР УЧУН МАКТАБ

Олмониянинг Магдебург шаҳрида машина ҳайдашдан қўрқадиган аёлларнинг авто-мактаби очилган. Бу қандай мактаб эканлиги номидан маълум, яъни бу маскан фақат аёллар учун мўлжалланган.

Клуб раҳбарининг айтишича, автомобилдан аёлларнинг қўрқишига кўп ҳолларда уларнинг эрлари сабабчи бўларкан. Ушбу клубда аёлларга фақат машина ҳайдашнигина эмас, балки махсус дарсларда темир отни бошқариш асносида қандай қилиб қўрқувга чап бериш сирлари ҳам ўргатилади.

РОБОТ - БАЛИҚЛАР ЯРАТИЛДИ

Японияндаги фирмалардан бири робот-балиқлар туркумини ишлаб чиқарадиган бўлди.

Бу лойиҳани амалга ошириш учун 1 млн. доллардан ошиқроқ маблағ ажратилди. Робот-балиқлар туркумининг дастлабкиси яратилди, бу денгизюгора балиғи бўлиб унинг эни 50 см, оғирлиги 2,5 кг.га тенг. Ушбу робот-балиқни ростакамидан ажратиш жуда мушкул. Уларни фақат жуда яқин масофадан билиш мумкин. Робот-балиқларни яратишдан мақсад сувни ифлослантирадиган манбаларни аниқлаш ҳамда океанографик хариталар тузишдан иборат.

Тўй-тўйдек бўлсин... у азага айланмасин!

Холмўмин ака хунук хабарни эшитиб аввалига қулоқларига ишонмади. Эрталаб ўйнаб-кулиб мактабига кетган қизалоғи шифохонада оғир аҳволда эмиш. Нега? У уй кийими билан шошиб касалхонага югурди. Дўхтирлар саросимада уни кутиб туришган экан.

ГУНОҲСИЗ ҚИЗАЛОҚ

тўй баҳона манманлигу бадмастлик қилгувчилар ҳаракатининг қурбони бўлди

- Қизингизнинг ҳаётини сақлаб қололмадик, - дейишди. Бу гапдан сўнг Холмўмин ака ҳушини йўқотди.

Нима учун мактабга соғ-омон, ўз оёғи билан чопқиллаб кетган қизча тасодифан ҳаётдан кўз юмди?

Ўша куни дарсдан қайтаётган қизалоқ ўз дугоналари билан никоҳ маросимидан қайтаётган, ажабтовур безатилган турнақатор машиналарни йўл четида бир зум томоша қилиб турганди. Машиналар эса бу пайтда «кимўзар» томошасини бошлаганди.

Хуллас, воқеа бундай бўлди. Шу куни Исломбек Жўраевнинг бахт тўйи муносабати билан уларнинг хонадонида хурсандчилик авжида эди. Куёв жўралар дарвоза ортида қатор терилган енгил машиналарга чиқишиб, никоҳни қайд қилиш идораси томон йўлга тушишди. Чироқчи - Шўрқудуқ йўли бўйлаб бораётган бу машиналарнинг ичида йигитларнинг овозлари тобора баландлашар, улар хурсандчиликдан деярли ўзларини унутишганди. Бир пайт «кимўзар» ўйини бошланди. Араббанди қишлоғига яқинлашганда машина рулидаги Ихтиёрбек ўзиникидан ўзиб кетган машина эгасини «кечиролмади».

Шу заҳотиёқ у тезликни яна оширди, бироқ олдинда кетаётган машина тўсатдан чапга бурилди. Ихтиёр у билан тўқнашмаслик чорасини кўрмоқчи эдию... Тезлик юқори бўлгани боис машина унга бўйсунмади, йўл четига чиқиб кетди. Натижада мактабдан қайтаётган қизалоқларни қаттиқ уриб юборди!

Бегуноҳ қизалоқнинг касалхонада вафот этгани, қолган иккитаси ҳам жабрланганини эшитган тўй эгалари тўйни ҳам тўхтатиб, гангиб қолишди. Мана, манманлигу бадмастликнинг оқибати! Ахир, тўйларни камтарона ва камчиқим ўтказиш ҳақида Президентимизнинг Фармони эълон қилинганига анча йиллар бўлди. Аслида шу Фармонда ҳам дабдабали тўйларнинг хунук оқибати кўзда тутилганди. Хуллас, ҳар биримиз тўй-маъракада, йиғинларда меъёрга амал қилишни ўрганишимиз керак.

Курбон ЭГАМБЕРДИЕВ.

«Mahalla»га ёзадилар

ҚУВУР БАҲОНА, ГАЗ ЙЎҚ...

Биз Қашқадарё вилояти, Косон шаҳар Лолазор маҳалласининг Гагарин номли кўчасидаги 25-уйда яшаймиз. 2 қаватли бу уйда яшаётган 16-хонадон «Геолог» уй эгалари мулкдорлари ширкатига аъзо.

Бундан бир ой муқаддам уйдан 100 метрлар чамаси масофада жойлашган ер ости газ қувури тешилганлиги сабабли уни таъмирлаш учун туман газлаштириш идораси томонидан газ бериш тўхтатилган эди. Газлаштириш корхонаси раҳбарлари ер ости қувурини бизнинг уйгача бўлган қисмини ер устидан ўтказиш лозимлиги, бунинг учун талаб этиладиган тахминан 100 метр қувурни шу ерда яшовчи фуқароларнинг ўзлари сотиб олишлигини айтишди.

Фуқароларнинг кўпчилиги бунга норозилик билдиришди. Чунки, мазкур уйда яшовчи оилаларнинг баъзилари кам даромадли, меҳнат фахрийлари, боқувчисини йўқотганлардан иборат. Қувур сотиб олишга уларнинг имконияти йўқ, қолаверса кўча газ тармоғи туман газлаштириш идораси балансида бўлиб, таъмирлаш ишларини улар беминнат бажаришлари керак. Бу масалага туман ҳокимлиги аралашгандан сўнггина газлаштириш корхонаси раҳбарлари таъмирлаш ишларини амалга оширишга рози бўлдилар. Лекин минг афсуски, ҳозиргача бу ишни турли баҳоналар билан чўзиб келмоқдалар. Қарийб бир ой давомида ёқилғисиз яшаётган фуқароларнинг, айниқса ёш болаларнинг аҳволини бир кўз олдингизга келтиринг-а.

Ҳурматли таҳририят! Газ таъминоти масаласининг тезроқ ҳал этилишида бизга яқиндан ёрдам берасиз деган умиддамиз.

Бир гуруҳ фуқаролар. (Жами 16 та имзо).

МУШТАРИЙ «MAHALLA»ГА КЎНГЛИНИ ОЧДИ

«Газеталарингизни доимо ўқиб бораман, - дея бизга хат йўллайди Андижон шаҳрининг Қўқон кўчасидаги 69-хонадонда яшовчи Турсунали Холиқов. - Айниқса, «Хатлар саҳифаси» рукни остидаги қизиқарли мактубларни мириқиб ўқийман. Шу саҳифа сўнггида «Бизга ҳамиша ёзиб туринг» дейилган. Мен ҳам «Mahalla»га ёзсам бўларкан деб қўлимга қалам олдим. Хўш, нимани ёзсам экан? Яхшиси дилимдаги ниятларимни баён эта қолай...»

Хуллас, ушбу мактуб бизда ғалати таассурот қолдирди. Негаки, газетхонимиз «Mahalla»га хат орқали кўнглини очибди, яъни ўзининг ҳозир 44 ёшда эканини, озиқ-овқат дўконида хизматчи бўлиб ишлаётгани, лекин анчадан бери ёлғиз яшаётганини баён этиб, бирорта аёл билан турмуш қуриш ниятида юрганини айтибди.

Ажаб, «Mahalla»да бошқа айрим газеталардагидек «Совчи» рукнидаги баённомалар берилмаётган эдику? Бунақа саҳифани очмоқчи ҳам эмасмиз. Энди нима қилдик? Нима бўлса бўлар, муштарий «Mahalla»га кўнглини очибдими, демак унинг истакларини ҳам ҳисобга олишимиз зарур бўлади. Шу ниятда ушбу мактубни эълон қилаяпмиз.

«Mahalla»нинг хатлар бўлими.

Оила

ОДДИЙГИНА ҚАҲРАМОНЛИК

Андижоннинг Ойим қишлоғи ҳақида кўпчилик эшитган. Шу қишлоқда 78 ёшли Минозхон ая яшайдилар. Аянинг ўн саккиз фарзанди бор. Болаларининг барчаси ўқимишли, зиёли.

Катта оилани бошқариш осон иш эмас. Чунки ҳар бир оила ўз қонун-қоидаларига эга бўлган кичкина бир давлатдир. Оила сир-асрорларини Минозхон аячалик тушунадиган, бошқара оладиган инсонлар кам.

Бир куни кузатдик. Ишком остига қўйилган сўрида ўтирган аяга эрталаб бешовлон келин бирин-кетин салом бера бошладилар. Ая саломга алик оларкан, ҳаммага рухсат бердилар-да ўртанча келинга «ўтиринг» ишорасини қилдилар. Сўнгра унга юзланиб: - «Қизим, нима бўлди, мазангиз йўқми, ўғлимдан хафа эмасмисиз?» деди. Келин «йўғе» деб хижолат тортди. «Унда нега қошингизда ўсма кўринмайди? Безаниб юринг» деди.

Аянинг турмуш ўртоғи, раҳматли Мамадғани ака Мирзакамолов оилада шундай тартиб ўрнатган эдилар. Ҳар шанба куни болаларини йиғиб, оила даврасида ҳамманинг ҳол-аҳволи, оилавий шароити сўраб-суриштириларди. Бир-бирларига ёрдам бериш шу ерда муҳокама қилиниб, ҳал бўларди.

«Қуш уясида кўрганини қилади» - дейдилар. «Уйингда қанча ташвиш, кўнгилсизликлар бўлмасин, эркакнинг истиқболига кулиб пешвоз чиқ, ҳол-аҳволини сўра!»

Бу Минозхон аянинг қизларига ўгити. Мамадғани ака билан 43 йиллик турмушлари мобайнида уларни ҳурматлаб яшади. Болаларидан ортиб, эри ишдан келгач, елкасида сочиқ тутиб парвона бўлиб турган хокисор аёл нафақат эркакнинг, тангрининг ҳам муҳаббатига сазовордир. Тақдирнинг турфа синовлари кўп. Мамадғани ака умрининг сўнгги етти йилида касал бўлиб ётдилар. Минозхон ая аёллагагина хос бўлган ирода кучи билан, мудом озода юришга одатланган эрини ёш боладек ардоқлаб хизматида бўлдилар.

Ая ҳаётда фавқулодда жасорат кўрсатганлари йўқ. Инсонлардек дунёга келиб фариштамонанд яшамоқдалар. Ўн саккиз бола қалбига эзгулик уруғини сепиб, юздан ортиқ невара-чеваралар даврасида яйраб ўтирибдилар. Уруш йиллари, кейинги тикланиш йилларида ўзларининг бир этак болалари ташвиши камдек яна беш етим болани фарзанд қилиб олдилар.

Бешикдаги чақалоққача «сиз»лаб иззатлайдиган Минозхон ая одамларга меҳр улашадиган инсон. Уларнинг иштирокисиз маҳаллада ҳеч йиғин ўтказилмайди. Ҳаётда қаҳрамонликлар, қаҳрамонлар кўп. Оддийгина бу қишлоқ аёли, ўтаётган умрини тангрининг мўмин бандасига кўрсатган мурувввати, эҳсони деб қарайди.

Инобат НОДИРШОҲ қизи.

Баҳорнинг сўнгги куни — 31 майда Жанубий Корея пойтахти Сеулда футбол бўйича жаҳон чемпионати мусобақалари бошланади.

2002 йил 29 май
№21-22 (299-300).

МИНТАҚАМИЗДА ИЛК БОР КАТТА ФУТБОЛ

Авваллари жаҳон чемпионатлари галма-галдан Америка ва Европа мамлакатларида ташкил этиларди. Бироқ сўнгги йилларда футболнинг бошқа қитъаларда ҳам жадал ривожланиши жаҳон чемпионатлари ўтказиладиган жойни танлашга ҳам таъсир кўрсатди. Иқтисодиёти ривожланган Япония ва Жанубий Корея ҳамкорликда ишлашга келишиб, катта футболнинг Осиёга ташриф буюришига эришишди. Халқаро футбол федерацияси раҳбарияти бераётган ваъдаларга қараганда, 2010 йилги чемпионатнинг якунловчи босқичи Африкада ўтказиларкан. Навбатдаги чемпионат 2006 йили Германияда ўтказилишидан футбол мухлисларининг хабарлари бор, албатта.

Сеулда дастлаб "Жаҳон кубоги ўйингоҳи" деб аталувчи ва ушбу мусобақа учун махсус бунёд этилган ажойиб спорт аренаси яшил майдонига сўнгги чемпион Франция ва Сенегал терма жамоалари чиқишади. Мусобақалар Корея ва Японияда ўнтадан ўйингоҳда ўтказилиши режалаштирилган. Дунёнинг энг иқтидорли чарм тўп усталарини Жанубий Кореяда Сеул, Инчон, Сувон, Тэджон, Чонжу, Кванжу, Таегу, Ульсан, Пусан ва Согвиподаги стадионлар қабул қилса, кунчиқар мамлакатда Саппоро, Мияги, Ибараки, Саитама, Йокогама, Ниигата, Шизуока, Осака, Кобе ва Оитадаги масканлар ўз бағрини очади.

Иокогама и Таегудаги стадионларнинг ҳар бири 70 минг томошабинни ўз бағрига олса, Саппоро, Тэджон, Саитама ва Кобе шаҳри ўйингоҳларига 42 минг томошабин ташриф буюриши мумкин.

Футбол мухлислари 2000 йилги Европа чемпионати илк маротаба бир йўла икки давлат — Голландия ва Бельгияда ўтказилганини яхши эслашади. Ўшанда ташкилий қўмитанинг икки томондаги вакиллари ишини мувофиқлаштиришда бир қатор муаммолар юзага келган эди. Аммо ташкилотчилар бу ерда барча муаммолар ҳал қилинишини, тўсиқлар бартараф этилишини ваъда қилишган.

Корейликларнинг ўтган йил декабрида қуръа ташлаш маросимини юксак савияда ўтказишгани қитъадошларимиз айтган сўзларининг устидан чиқишларини исботламоқда.

Италия жамоаси тўп киритганда

Кимда қандай имкон бор?

Франция терма командаси тайёргарликнинг сўнгги босқичида ўз майдонларида аввалига россияликлар билан дуранг ўйнагач, яқиндагина Бельгия терма жамоасидан мағлубиятга ҳам учрашди. Боз устига, сўнгги йилларда терма команда муваффақиятларига катта ҳисса қўшган Робер Пирес жароҳати туфайли Узоқ Шарққа бора олмади. Сўнгги кунларда ҳужумчиларнинг энг кучлиси, Тьери Анрини ҳам жароҳатлар қийнаётган эмиш. Жанубий Корея билан уртоқлик учрашувида Зайниддин Зидан каби ажойиб футболчи ҳам майдондан оқсаб чиқди.

Зидан ва Лизаразю жаҳон чемпионатида бир жамоада ўйнашади

Лотин Америкасидаги саралаш баҳсларида муддатидан анча аввал ғолибликни қўлга киритган Аргентина терма жамоаси ҳам олтин медалларга асосий даъвогарлардан ҳисобланади. Габриэль Батистута, Хуан Себастьян Верон, Эрнан Креспо каби истеъдод соҳиблари тўпланган жамоада "Барселона"нинг асосий таркибидан муқим жой эгаллашга улгурган, ўтган йили ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлган ёш Хавьер Савиолага жой топилмагани ҳам Марсело Бьелса раҳбарлик қилаётган команданинг кучидан далолат беради. Лекин аргентиналиклар дастлабки босқичда қуръа ташлаш якунланган куниёқ "ўлим гуруҳи" деб аталган гуруҳдан жой олишганини ёдда тутиш лозим. Зеро Англия, Швеция ва Нигерия терма жамоалари ушбу чемпионатга осонгина тан бериш учун ташриф буюрмасликлари шубҳасиз.

Инглизлар ва немислар таркибида жароҳат олган футболчилар борлиги уларнинг имкониятларини бироз чеклаши табиий. Лекин улар ҳам, Бразилия, Испания, Италия, Португалия терма жамоалари ҳам ўз олдиларига юксак мақсадларни қўйишган.

Италия бош вазири Сильвио Берлускони миллий терма жамоани кузатиш чоғида ғалабадан бошқа натижани халқ қабул қилмаслигини айтгани ва ҳазилнамо пўписа ҳам қилгани бежизга эмас.

Бразилияликларнинг ишонган тоғларидан бири Рональдо ниҳоят даволаниб сафга қайтди. Ривалдонинг ҳам жисмоний ҳолати тобига келиб қолган. Охирги учрашувларда яна бир "Р" — Рональдинью рақиб дарвозаларини мунтазам забт этаётганини, қанотларда Роберто Карлос ва Кафу рақибни ҳолдан тойдиришини инобатга олсак бош мураббий Луис Филипе Сколари командасининг ҳам имкониятлари катта эканига ишонч ҳосил қиламиз.

Германия терма жамоаси бош мураббийи Руди Фёллер доим ҳаяжонда

Африкадан чемпионатда бешта команда иштирок этса-да, футбол оламининг устунларига муносиб қаршилик кўрсатишни мутахассислар, биринчи навбатда, қитъа чемпиони Камерундан, шунингдек, Нигериядан кутишмоқда.

Осиёнинг имкониятлари-чи?

Келгуси жаҳон чемпионатларида Осиёга нечта ўрин ажратилиши қитъамиз вакилларининг ушбу мусобақаларда қандай натижаларни қайд этишига ҳам бевосита боғлиқ. Сўнгги йиллар мобайнида япон ва корея футболини ривожлантиришга жуда катта маблағ сарфланди. Натижада корея клублари қитъа мусобақаларида мунтазам равишда ғолиблар сафидан жой олишмоқда.

Хитой терма жамоаси аъзолари ҳам хеч булмаса гуруҳдан чиқишга уринишлари аниқ. "Шанхай Шенхуа" клуби ва миллий терма жамоа ҳимоячиси Фан Жийи 2001 йил якунларига кўра қитъамизнинг энг кучли футболчиси деб тан олингани ҳам бежиз эмас, албатта. Дарвоқе, Осиёнинг энг кучли футболчисини аниқлаш вақтида Фан Жийининг рақиблари орасида хитойлик яна бир футболчи Ли Тай, ҳамюртимиз Миржалол Қосимов, эронлик Али Каримий ва Саудия Арабистони терма жамоаси аъзоси Абдуллоҳ Ал Шиханлар бор эди.

Владимир Бесчастныхнинг орзуси катта

Қитъамизнинг ўтган йил якунлари бўйича энг кучли мураббийи деб эътироф этилган Наср Ал Жовҳар Саудия Арабистони терма командасини саралаш босқичининг мураккаб вазиятида қабул қилиб олгач, олдига қўйилган вазифани уддалашга эришди. Энди янада мураккаброқ вазифани ҳал қилиш талаб этилади.

* * *

Ўзбекистон телевидениесининг "Ёшлар" канали жаҳон чемпионатининг барча учрашувларини намойиш қилишни режалаштирган. Аксарият учрашувлар бевосита ўйин ўтказилаётган вақтнинг ўзида ишқибозлар эътиборига ҳавола қилинади. Шунингдек, ҳар куни энг қизиқарли ўйин ҳақидаги репортаж кечки дастурда такроран намойиш этилади. Бунақаси ҳали телевидениемиз тарихида бўлмаган.

Ишқибозларнинг биргалашиб ўйин томоша қилиш, ниятида бўлганларни эса Алишер Навоий номидаги санъат саройида катта экранда намойиш этиладиган репортажларга таклиф этишмоқда.

Хуллас, ишқибозлар учун энг ҳаяжонли кунлар келмоқда.

Жаҳон чемпионати ўйинлари тақвими

Жанубий Кореяда

A Франция, Сенегал, Уругвай, Дания
B Испания, Словения, Парагвай, ЖАР
C Бразилия, Туркия, Хитой, Коста-Рика
D Ж.Корея, Польша, АҚШ, Португалия

Японияда

E Германия, С.Арабистони, Ирландия, Камерун
F Аргентина, Нигерия, Англия, Швеция
G Италия, Эквадор, Хорватия, Мексика
H Япония, Бельгия, Россия, Тунис

Чемпионатнинг тантанали очилиши.
Жума, 31 май
Сеул: Франция - Сенегал 16:30**
Шанба, 1 июнь
Улсан: Уругвай - Дания 14:00
Саппоро: Германия - С.Арабистони 16:30
Ниигата: Ирландия - Камерун 11:30
Якшанба, 2 июнь
Пусан: Парагвай - ЖАР 11:30
Кванджу: Испания - Словения 16:30
Ибараки: Аргентина - Нигерия 10:30
Саитама: Англия - Швеция 13:30
Душанба, 3 июнь
Улсан: Бразилия - Туркия 14:00
Саппоро: Италия - Эквадор 16:30
Ниигата: Хорватия - Мексика 11:30
Сешанба, 4 июнь
Пусан: Ж. Корея - Польша 16:30
Кванджу: Хитой - Коста-Рика 11:30
Саитама: Япония - Бельгия 14:00
Чоршанба, 5 июнь
Сувон: АҚШ - Португалия 14:00
Ибараки: Германия - Ирландия 16:30
Кобе: Россия Тунис 1130
Пайшанба, 6июнь
Пусан: Франция - Уругвай 16:30
Тэгу: Дания - Сенегал 11:30
Саитама: Камерун - С.Арабистони 14:00
Жума, 7 июнь
Чонджу: Испания - Парагвай 14:00
Саппоро: Аргентина - Англия 16:30
Кобе: Швеция - Нигерия 11:30
Шанба, 8 июнь
Тэгу: ЖАР - Словения 11:30
Сеоквипо: Бразилия - Хитой 16:30
Ибараки: Италия - Хорватия 14:00
Якшанба, 9 июнь
Инчхон: Коста-Рика - Туркия 14:00
Мияки: Мексика - Эквадор 11:30
Иокогама: Япония - Россия 16:30
Душанба, 10 июнь
Тэгу: Ж.Корея - АҚШ 11:30
Чонджу: Португалия - Польша 16:30
Оита: Тунис - Бельгия 14:00
Сешанба, 11 июнь
Сувон: Сенегал - Уругвай 11:30
Инчхон: Дания - Франция 11:30
Иокогама: С.Арабистони - Ирландия 16:30
Шизука: Камерун - Германия 16:30
Чоршанба, 12 июнь
Тэджон: ЖАР - Испания 16:30
Сеоквипо: Словения - Парагвай 16:30
Мияки: Швеция - Аргентина 11:30
Осака: Нигерия - Англия 11:30
Пайшанба, 13 июнь
Сеул: Туркия - Хитой 11:30
Сувон: Коста-Рика — Бразилия 11:30
Оита: Мексика - Италия 16:30
Иокогама: Эквадор - Хорватия 16:30
Жума, 14 июнь
Тэджон: Польша - АҚШ 16:30
Инчхон: Португалия - Ж. Корея 16:30
Осака: Тунис - Япония 11:30
Шизука: Бельгия - Россия 11:30

Нимчорак *финал*лар

Шанба, 15 июнь
Учрашув № *1:* Сеоквипо 11:30
E гуруҳида биринчи ўрин - B гуруҳида иккинчи ўрин
Учрашув № *5:* Ниигата 16:30
A гуруҳида биринчи ўрин - F гуруҳида иккинчи ўрин
Якшанба, 16 июнь
Учрашув № *2:* Сувон 11:30
B гуруҳида биринчи ўрин - E гуруҳида иккинчи ўрин
Учрашув № *6:* Оита 16:30
F гуруҳида биринчи ўрин - A гуруҳида иккинчи ўрин
Душанба, 17 июнь
Учрашув № *3:* Чонджу 11:30
G гуруҳида биринчи ўрин - D гуруҳида иккинчи ўрин
Учрашув № *7:* Кобе 16:30
C гуруҳида биринчи ўрин - H гуруҳида иккинчи ўрин
Сешанба, 18 июнь
Учрашув № *4:* Тэджун 16:30
D гуруҳида биринчи ўрин - G гуруҳида иккинчи ўрин
Учрашув № *8:* Мияки 11:30
H гуруҳида биринчи ўрин - C гуруҳида иккинчи ўрин

Чорак финаллар

Жума, 21 июнь
Учрашув *A:* Улсан 11:30
№1-учрашув ғолиби - №3-учрашув ғолиби
Учрашув *C:* Шизука 16:30
№5-учрашув ғолиби - № 7-учрашув ғолиби
Шанба, 22 июнь
Учрашув *B:* Кванджу 11:30
№2-учрашув ғолиби - №4-учрашув ғолиби
Учрашув *D:* Осака 16:30
№6-учрашув ғолиби - №8-учрашув ғолиби

Ярим финаллар

Сешанба, 25 июнь Сеул 16:30
A учрашув ғолиби - B учрашув ғолиби
Чоршанба, 26 июнь Саитама 16:30
C учрашув ғолиби - D учрашув ғолиби
Шанба, 29 июнь
Тэгу: 16:00
Учинчи ўрин учун ўйин
Якшанба, 30 июнь Иокогама: 16:00
ФИНАЛ

**Ўйинларинг бошланиши Ўзбекистон вақти билан кўрсатилган. Барча учрашувлар Ўзбекистон телевидениесининг "Ёшлар" телеканалида ўйин ўтаётган вақтда бевосита олиб кўрсатилиши режалаштирилган.*

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

ҚЎЙ (21.03-21.04)
Шахсий ҳаётингизда ҳам, фаолиятингизда ҳам атрофингиздагиларнинг эмас, ўз фикрингизча иш тутинг. Ҳеч кимни шоширманг, ўзингиз ҳам шошқалоқлик қилманг.

СИГИР(22.04 20.05)
Пайшанба ва жумадаги майда кўнгилхираликларни ҳисобга олмаганда ҳафтани кўтаринки кайфиятда ўтказасиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05-21.06)
Шу кунларда дам олиш учун ёки хизмат сафарига отланишингиз мумкин. Ўта жиддий ишларингизни кейинроққа қолдириб туринг.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)
Молиявий муаммоларнинг бир нечтаси бирваракайига келади. Уларнинг ечимига душанбадан киришсангиз яхши.

АРСЛОН (23.07-22.08)
Турмуш ўртоғингизнинг турли инжиқликларига ҳозирча тоқат қилиб турсангиз, вақти келиб шундай қилганингиздан хурсанд бўласиз.

ПАРИЗОД(23.08-22.09)
Шу кунларда ижодий салоҳиятингиз юқори даражада. Ҳар соҳада илғор бўлишингиз мумкин.

ТАРОЗУ (23.09-22.10)
Келаси чоршанбагача кайфиятингизда саргузаштлар мойиллик устун бўлади. Ҳафтани қувноқ ўтказасиз.

ЧАЁН (23.10-22.11)
Кўчмас мулк билан боғлиқ масалаларни муҳокама этишда огоҳ бўлингки, сизни лақиллатишлари мумкин.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)
Шу кунларда оила аъзоларингиз ва фарзандларингиз қуршовида ўтказишни маслаҳат берамиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12-19.01)
Чоршанбадан чоршанбагача молиявий қудратингиз ортади, катта фойдага эга бўлишингиз ҳам эҳтимол.

ҚОВҒА (20.01-18.02)
Ўз имкониятингизга ортиқча баҳо беришингиз оқибатида битмай қолган юмушлар учун кўпчилик олдида мунтазам бўлишингиз мумкин.

БАЛИҚ (19.02-20.03)
Шу кунларда қувноқ даврадар сизга ёқмайди, ёлғиз қолиш пайида бўласиз. Бунинг асло ёмон томони йўқ.

Жаҳон чемпионатлари рақамларда

Жаҳон чемпионатлари (1930-98)
тўпурарлари
Герд Мюллер (Германия) 14
Жюст Фонтэн (Франция) 13
Пеле (Бразилия) 12
Шандор Кочиш (Венгрия) 11
Юрген Клинсманн (Германия) 11
Гельмут Ран (Германия) 10
Теофилио Кубильяс (Перу) 10
Гари Линекер (Англия) 10
Гжегож Лято (Польша) 10

Голлар билан боғлиқ турли рекордлар

• 1962 йилда Чехословакия терма жамоаси ўйинчиси Вацлав Машек жаҳон чемпионатлари тарихидаги энг тез голни Мексика терма жамоаси дарвозасига киритди (16-сонияда).

• Иккитадан жаҳон чемпионатларининг финал баҳсларида гол киритишга фақат бразилиялик Вава (1958 ва 1962), Пеле (1958 ва 1970) ҳамда немис Пол Брайтнер (1974 ва 1982) муваффақ бўлишган холос.

• Голландиялик Эрни Брандтс жаҳон чемпионатларида бир учрашувда ҳам рақиб дарвозасига, ҳам ўз жамоаси дарвозасига тўп киритган.

Жаҳон чемпионатлари давомида энг кўп ўйинда иштирок этганлар
(1930-98 йиллар)
Лотар Маттеус (Германия) 25
Диего Марадона (Аргентина) 21
Владислав Жмуда (Польша) 21
Уве Зеелер (Германия) 21
Гжегож Лято (Польша) 20

Энг кўп жаҳон чемпионатларида иштирок этганлар
Лотар Маттеус (Германия) - 5
Антонио Карбахал (Мексика) - 5

Жаҳон чемпионатларида иккита терма жамоа шарафини ҳимоя қилган футболчилар
Луис Монти - Аргентина 1930, Италия 1934
Ференц Пушкаш - Венгрия 1954, Испания 1962
Хосе Сантамария - Уругвай 1954, Испания 1962
Жозе (Альтафини) Маццола - Бразилия 1958, Италия 1962
Роберт Просинечки ва Роберт Ярни - Югославия 1990, Хорватия 1998.

• 1970 йилга қадар жаҳон чемпионатларида заҳирадан майдонга ўйинчи тушириш рухсат этилмаган.

Жаҳон чемпионатлари учрашувларида қайд этилган энг катта фарқли ҳисоб:
1982 - Венгрия - Сальвадор 10-1
1954 - Венгрия - Жанубий Корея 9-0
1974 - Югославия - Заир 9-0

Жаҳон чемпионатларида энг кўп тўп киритилган учрашувлар
12 - Австрия - Швейцария (1954) 7-5
11 - Бразилия - Польша (1938) 6-5
11 - Венгрия - ГФР (1954) 8-3
11 - Венгрия - Сальвадор (1982) 10-1
10 - Франция - Парагвай (1958) 7-3

• Энг катта ёшда жаҳон чемпиони бўлган футболчи - Дино Дзофф. У 40 ёшида Италия терма командаси сардори ва дарвозабони сифатида олтин медалларни қўлга киритишга катта ҳисса қўшган.

• Энг ёш жаҳон чемпиони - Пеле. Бразилия 1958 йилда жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритганда у бор-йўғи 17 ёшда эди.

* * *

Жаҳон чемпионати мадҳиясини америкалик эстрада юлдузи Анастейша ижро этади. Мадҳия қисқача "Бум" деб номланган.

Дарвоқе, Япониянинг Иокогама шаҳри ўйингоҳида ўтказиладиган финал учрашувидан сўнг футболчилар ва мухлислар устига самодан икки миллион дона қоғоз турначалар учиб тушади.

Япония бўйлаб — ярим нархда

Жаҳон чемпионати мезбонларидан бири- Япониянинг Japan Airlines (JAL) ва All Nippon Airways (ANA) каби етакчи авиакомпаниялари мусобақалар даврида мамлакатга ташриф буюрган сайёҳларнинг мамлакат ичидаги парвозларига чипталар нархини тенг ярмига арзонлаштиришга қарор қилишган.

Темир йўлда ҳам имтиёзлар

Токио машинистлари ташкилоти ва пойтахт метросида хизмат кўрсатувчи бешта темир йўл компанияси жаҳон чемпионатига ташриф буюрувчи чет эллик меҳмонлар учун махсус имтиёзли абонементлар чиқаришди.

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТЛАРИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

Уругвай (1930), Италия (1934), Италия (1938), (1942. Иккинчи жаҳон уруши туфайли чемпионат ўтказилмаган), (1946. Иккинчи жаҳон уруши туфайли чемпионат ўтказилмаган), Уругвай (1950), ГФР (1954), Бразилия (1958), Бразилия (1962), Англия (1966), Бразилия (1970), ГФР (1974), Аргентина (1978), Италия (1982), Аргентина (1986), ГФР (1990), Бразилия (1994), Франция (1998).

Саҳифани Мирзаҳаким ТЎХТАМИРЗАЕВ, Машҳурахон ТЎХТАМИРЗАЕВА тайёрлади.

MAHALLA

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Таҳрир ҳайъати:
Аъзам ГАДОЙБОЕВ, Акмал САИДОВ, Ниғматилла АБДУЛЛАЕВ, Бобур АЛИМОВ, Эркин БОҚИБОЕВ, Расул РАҲМОНОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Раҳмон ҚЎЧҚОР, Бахтиёр РИЗАЕВ, Шухрат РИЗАЕВ, Шавкат ЎРАЗАЕВ, Таъназберди КУРБОНОВ, Эркин ҒУЛОМОВ.

Масъул котиб: Аслиддин БЎРИЕВ
Саҳифаловчи: Зокир Бакиров
Навбатчи: Мавлуда ҚОСИМОВА

Газета таҳририят компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди.
А-2, 2 босма тобоқ.
Буюртма Г-427

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Топширилди—20.30